

CABINET

Dydd Llun, 21 Chwefror 2022

YN BRESENNOL: Y Cyngorydd E. Dole (Cadeirydd)

Y Cynghorwyr:

C.A. Davies, G. Davies, H.A.L. Evans, L.D. Evans, P.M. Hughes, P. Hughes-Griffiths, D.M. Jenkins a/ac J. Tremlett

Hefyd yn bresennol:

Y Cynghorwyr: D.M. Cundy a J.S. Edmunds

Yr oedd y swyddogion canlynol yn gwasanaethu yn y cyfarfod:

W. Walters, Prif Weithredwr

C. Moore, Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol

P.R. Thomas, Prif Weithredwr Cynorthwyol (Rheoli Pobl a Pherfformiad)

G. Morgans, Cyfarwyddwr Gwasanaethau Addysg a Phlant

J. Morgan, Pennaeth Cartrefi a Chymunedau Mwy Diogel

L.R. Jones, Pennaeth Gweinyddiaeth a'r Gyfraith

A. Williams, Pennaeth y Gwasanaethau Amgylcheddol a Gwastraff

N. Daniel, Pennaeth Gwasanaethau TGCh; Pennaeth Dros Dro y Gwasanaethau Cynllunio

D. Hockenull, Rheolwr y Cyfryngau a Marchnata

S. Rees, Cyfieithydd Ar Y Pryd

L. Jenkins, Swyddog Cymorth y Cabinet

K. Thomas, Swyddog Gwasanaethau Democrataidd

M. Withey, Swyddog Cefnogi Aelodau

E. Bryer, Swyddog Gwasanaethau Democrataidd

Rhith-Gyfarfod - 10.00 yb - 11.18 yb

1. YMDDIHEURIADAU AM ABSENOLDEB

Ni chafwyd ymddiheuriadau am absenoldeb.

Cyfeiriodd Arweinydd y Cyngor at y tywydd garw iawn a gaed ledled Sir Gaerfyrddin yn ddiweddar pan achosodd gwynt a glaw trwm ddifrod i dai, busnesau ac ar briffyrdd. Soniodd am y cynlluniau a roddwyd ar waith gan y Cyngor ac asiantaethau partner wrth baratoi at y tarfu, a chanmolodd holl staff y Cyngor a'r asiantaethau am eu hymdrechion wrth ymateb i'r sefyllfa. Adroddwyd am nifer o achosion o ddifrod gan gynnwys cau ffyrdd, difrod i adeiladau a chwtogi ar wasanaethau. Roedd canolfannau hamdden, llyfrgelloedd, amgueddfeydd, parciau gwledig a theatrau ar gau, ond roedd y mwyafrif wedi ailagor.

Ar ran y Cabinet, diolchodd yr Arweinydd i swyddogion a chontractwyr a oedd wedi gweithio bob awr o'r dydd a'r nos i glirio ffyrdd, troi'r pŵer ymlaen, a chefnogi aelodau'r gymuned sy'n agored i niwed.

2. DATGANIADAU O FUDDIANNAU PERSONOL

Y Cynghorydd/Swyddog	Rhif y Cofnod	Y Math o Fuddiant
Y Cynghorydd C.A Davies	6 - Y Rhaglen Gyfalaf Bum Mlynedd (Cronfa'r Cyngor) - 2022/23 tan 2026/27.	Mae Llwybr Beicio Dyffryn Tywi yn mynd drwy dir ei fferm.
Y Cynghorydd H.A.L Evans	7 - Cyllideb y Cyfrif Refeniw Tai 2022/23 tan 2024/25 Refeniw a Chyfalaf a Phennu Rhenti Tai ar gyfer 2022/23. 8 – Cynllun Busnes y Cyfrif Refeniw Tai 2022-25 - Rhaglen Buddsoddiadau Tai Sir Gaerfyrddin.	Ei chwaer yn Brif Weithredwr Cymdeithas Tai.
Y Cynghorydd L.D. Evans	10 – Polisi Cyflogau Athrawon Enghreifftiol 2021/22.	Ei merch yn athrawes.
Y Cynghorydd P. Hughes Griffiths	10 – Polisi Cyflogau Athrawon Enghreifftiol 2021/22.	Ei ferch yn athrawes.
Noelwyn Daniel	10 – Polisi Cyflogau Athrawon Enghreifftiol 2021/22.	Ei chwaer-yng-nghyfraith yn athrawes.

3. CWESTIYNAU Â RHYBUDD GAN YR AELODAU

Dywedodd y Cadeirydd nad oedd dim cwestiynau â rhybudd wedi cael eu cyflwyno gan yr Aelodau.

4. CWESTIYNAU A RHYBYDD GAN Y CYHOEDD

Dywedodd y Cadeirydd nad oedd dim cwestiynau wedi dod i law gan y cyhoedd.

5. STRATEGAETH CYLLIDEB REFENIW 2022/23 i 2024/25

Bu'r Cabinet yn ystyried adroddiad a oedd yn rhoi'r cynigion diweddaraf ar gyfer y Strategaeth Cyllideb Refeniw ar gyfer 2022/23 a'r ddwy flynedd ariannol ganlynol.

Roedd yr adroddiad yn crynhoi'r sefyllfa ddiweddaraf o ran y gyllideb ac yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am ddilysu'r gyllideb, y gwasgfydd o ran gwariant, setliad terfynol Llywodraeth Cymru, a'r ymatebion i'r ymgynghoriad ynghylch y gyllideb.

Amlinellodd yr Aelod Cabinet dros Adnoddau nifer o ffactorau a oedd yn dylanwadu ar y gyllideb, gan gynnwys y ffaith na fyddai'r setliad terfynol gan Lywodraeth Cymru yn dod i law tan 1 Mawrth 2022. Gan ystyried cyhoeddi'r setliad terfynol yn hwyr, dywedodd fod elfennau allweddol o ragdybiaethau a

dyraniadau'r gyllideb wedi'u hadolygu ac wedi rhoi rhywfaint mwy o gyfle i'r awdurdod ailedrych ar rai o gynigion gwreiddiol y gyllideb.

Dywedodd yr Aelod Cabinet dros Adnoddau fod manylion llawn y setliad amodol, a oedd wedi'u cynnwys yn yr adroddiad, yn nodi bod cyllid Llywodraeth Leol ar sail Cymru gyfan wedi cynyddu 9.4% ar gyfartaledd ar setliad 2021/22, ac mai dyraniad Sir Gaerfyrddin oedd 9.2% (£311.597m).

Er bod y setliad hwnnw wedi galluogi'r awdurdod i ddyrannu cyllid yn ei gyllideb ar gyfer nifer sylweddol o wasgfeydd chwyddiant a rhai na ellid eu hosgoi, roedd dal angen gwneud arbedion.

Roedd y gyllideb ddrafft gychwynnol wedi cynnwys swm wrth gefn o £3.5m mewn perthynas â chostau parhaus a referniw masnachol a gollwyd. Cadwyd y swm hwn yn y gyllideb derfynol a phwysleisiwyd mai dyma'r risg fwyaf o hyd i'r cyllidebau wrth symud ymlaen.

Cyfeiriodd yr Aelod Cabinet at y setliad terfynol gan Lywodraeth Cymru, a oedd i'w gyhoeddi ar 1 Mawrth 2022, a dywedodd fod yr adroddiad yn ceisio awdurdod i Gyfarwyddwr y Gwasanaethau Corfforaethol, ar y cyd â'r Arweinydd, y Prif Weithredwr, a'r Aelod Cabinet dros Adnoddau, wneud unrhyw addasiadau angenrheidiol i Strategaeth y Gyllideb cyn cyfarfod y Cyngor Sir ar 2 Mawrth 2022. Fodd bynnag, nodwyd bod Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Corfforaethol wedi gwneud rhai addasiadau i rai o'r ffigurau eraill yn yr adroddiad, fel rhan o'r drefn arferol wrth i wybodaeth gliriach fod ar gael, gyda chyfanswm y dilysiad presennol yn ychwanegu rhyw £16.2m at y gyllideb.

Dywedodd yr Aelod Cabinet dros adnoddau fod y gyllideb yn cynnal y cyflog tybiedig o 4% o lwfans ar gyfer y flwyddyn nesaf ar gyfer y Cyd-gyngor Cenedlaethol yn ogystal â staff addysgu, a dyma'r dilysiad mwyaf sylweddol o hyd a gynhwyswyd yn y rhagdybiaethau. Roedd hyn yn unol â disgwyliadau cyffredinol a chydabu fod chwyddiant yn cynyddu'n llawer uwch na 5%.

Nodwyd bod newidiadau i rai o'r rhagdybiaethau allweddol megis cynnydd mewn prisiau ynni, a rhyddhau cyfraniad cyfalaf datblygu economaidd y llynedd yn rhoi cyfle i wneud rhai newidiadau ac amlygwyd y canlynol:

- £50k ychwanegol i ariannu capasiti ychwanegol yn yr adain hawliau tramwy cyhoeddus,
- £190k o gyllid ychwanegol ar gyfer costau prydau ysgol yn dilyn hysbysiad diweddar o gynnydd mewn prisiau cyflenwyr.

Atgoffwyd y Cabinet gan yr Aelod Cabinet dros Adnoddau, yn seiliedig ar setliad amodol y gyllideb, fod rhywfaint o gyfle i wneud newidiadau i'r strategaeth, a'i fod wedi cytuno'n flaenorol i leihau'r cynnydd yn y Dreth Gyngor ar gyfer 2022/23 i 2.50%, a thrwy hynny ddarparu swm o £1,795k i ymateb i'r ymgynghoriad ar y gyllideb. Felly, cynigodd yr arbedion canlynol:-

- dileu'r gostyngiad arfaethedig o £15k i grantiau'r 3ydd sector,
- dileu'r gostyngiad staffio o £95,000 i TGCh,
- atal y cynlluniau i gyflwyno taliadau mewn rhagor o feysydd parcio

Dywedodd yr Aelod Cabinet, wedi cynnig y newidiadau uchod, fod digon o arian ar gael i gapio'r cynnydd yn y dreth gyngor i 2.50% ar gyfer 2022/23. Byddai'r

cynigion hynny, pe baent yn cael eu mabwysiadu, yn cyflwyno cyllideb deg a chytbwys i'r Cyngor.

PENDERFYNWYD YN UNFRYDOL ARGYMELL I'R CYNGOR:-

- 5.1 Bod Strategaeth Cyllideb 2022/23 yn cael ei chymeradwyo;**
- 5.2 Bod Treth Gyngor Band D yn 2022/23 yn cael ei gosod ar £1,396.04 (cynnydd o 2.50% ar gyfer 2022/23);**
- 5.3 Dileu cynigion arbedion penodol fel y nodir ym mharagraff 3.2.5 o'r adroddiad ac a nodir uchod;**
- 5.4 Bod y newidiadau i'r gyllideb fel y'u crynhoir ym mharagraff 4.1.4 o'r adroddiad gan ystyried yr ystod o ymatebion a gafwyd yn ystod y broses ymgynghori a'r pwysau ychwanegol fel y nodwyd yn yr adroddiad yn cael eu cymeradwyo;**
- 5.5 Bod y Cynllun Ariannol Tymor Canolig amodol yn cael ei gymeradwyo yn sylfaen i gynllunio ariannol ar gyfer y blynyddoedd sydd i ddod;**
- 5.6 Bod Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Corfforaethol, mewn ymgynghoriad â'r Prif Weithredwr, yr Arweinydd a'r Aelod Cabinet dros Adnoddau, yn cael awdurdod dirprwyedig i wneud unrhyw newid sy'n angenrheidiol o ganlyniad i setliad terfynol Llywodraeth Cymru a oedd i'w gyhoeddi ar 1 Mawrth 2022.**

6. RHAGLEN GYFALAF BUM MLYNEDD (CRONFA'R CYNGOR) - 2022/23 - 2026/27

[NODER: Roedd y Cynghorydd C.A. Davies wedi datgan buddiant yn yr eitem hon yn gynharach.]

Bu'r Cabinet yn ystyried adroddiad a oedd yn dwyn ynghyd y cynigion diweddaraf am Raglen Gyfalaf Bum Mlynedd (Cronfa'r Cyngor) 2022/23 hyd at 2026/2027. Roedd yr adroddiad yn cymryd i ystyriaeth yr ymgynghoriad a gynhaliwyd a'r goblygiadau referniw oedd yn deillio o'r rhaglen gyfalaf.

Byddai'r rhaglen newydd yn gweld buddsoddiad o £275m dros bum mlynedd. Byddai'r rhaglen yn cael ei chefnogi gan gyllid gan Lywodraeth Cymru, Llywodraeth y DU, ac adnoddau'r cyngor ei hun. Dywedodd yr Aelod Cabinet dros Adnoddau fod y rhaglen yn cynnwys dau brosiect trawsnewidiol newydd. Y cyntaf yw hwb gwerth £19.6m yng nghanol Canol Tref Caerfyrddin a'r ail yw buddsoddiad gwerth £19m i gwblhau Llwybr Dyffryn Tywi rhwng Caerfyrddin a Llandeilo. Fel rhan o'r prosiect, byddai £366k ar gael i uwchraddio'r ddarpariaeth parcio. Byddai cyllid ychwanegol o £16m hefyd ar gael ar gyfer Parth 1 datblygiad Pentre Awel yn Llanelli, gan ddwyn cyfanswm y buddsoddiad yn y prosiect i £87m.

Dywedwyd wrth y Cabinet, yn ogystal â'r uchod, fod cefnogaeth barhaus i'r canlynol:

- £2.5m ar gyfer Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl
- £250k i wella Diogelwch ar y Ffyrdd
- £600k ar gyfer Adnewyddu Priffyrdd yn barhaus
- £400k ar gyfer Goleuadau Cyhoeddus

- £3m ar gyfer Cynnal a Chadw Cyfalaf ar gyfer buddsoddi mewn ystad eiddo.

Byddai creu dyfarniad blynyddol newydd o £250k yn dechrau yn 2022/23 ar gyfer seilwaith draenio priffyrdd yn helpu i wneud y rhwydwaith priffyrdd yn fwy gwydn yn wyneb tywydd garw yn y dyfodol ac yn lleihau perygl llifogydd. Gwelwyd hefyd y bwriad i barhau â'r dyraniad blynyddol o £66k i Hawliau Tramwy a Chilffyrdd yn 2026/27.

Dywedodd yr Aelod Cabinet dros Adnoddau y byddai buddsoddiadau pellach yn cael eu gwneud ar draws y rhaglen:

- Byddai'r adran addysg yn gweld bod cyllid ar gael i gwblhau'r cilfannau bysiau newydd yn Ysgol Dyffryn Taf, a dyfarniad blynyddol o £500k yn cael ei gyflwyno ar gyfer gwaith addysg cyffredinol.
- Byddai'r adran Cymunedau'n cael Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl gyda chynnydd mewn buddsoddiad o £500k i £2.5m y flwyddyn yn 2025/26, gan ddod â chyfanswm y buddsoddiad dros y 5 mlynedd i £10.5m. O fewn y portffolio hamdden cynigiwyd cynnydd o £1m mewn cyllid i uwchraddio'r cae 3G yng Nghanolfan Hamdden Dyffryn Aman gan ddwyn chyfanswm y cyllid sydd ar gael ar gyfer y prosiect i £2m.
- O ran adran yr Amgylchedd, cynlluniwyd £150k ar gyfer 2022/23 a 2023/24 i roi arian cyfatebol ar gyfer gwaith rheoli llifogydd a lliniaru llifogydd. £4.7m ar gyfer cerbydau sbwriel ac ailgylchu newydd, ynghyd â £1m ychwanegol o gronfeydd wrth gefn, sef cyfraniad arian cyfatebol yr awdurdod at y Strategaeth Wastraff a fyddai'n cyflwyno cynllun didoli wrth ymyl y ffordd ar gyfer casgliadau ailgylchu.

Er mwyn lliniaru effaith y diffyg cymorth gan Lywodraeth Cymru yn benodol ar gyfer buddsoddi mewn priffyrdd, dywedwyd wrth y Cabinet fod y rhaglen yn cynnwys £2.4m o arian newydd a ariannwyd o gronfeydd wrth gefn y cyngor. Byddai hyn yn ychwanegol at y £600k yn y rhaglen dreigl flynyddol. Cadarnhaodd yr Aelod Cabinet dros Adnoddau fod £1.3m o gyllid cyfalaf cyffredinol heb ei neilltuo a oedd ar gael i'r Awdurdod yn hwyr yn y flwyddyn ariannol gyfredol 2021-22 hefyd wedi'i glustnodi ar gyfer gwelliannau i'r priffyrdd. Gyda'i gilydd, hwn oedd y buddsoddiad unigol mwyaf o £4.3m mewn seilwaith priffyrdd lleol gan y Cyngor yn ystod y blynyddoedd diwethaf.

Rhagwelwyd y bydd £1.34m o gyllid gan Lywodraeth Cymru o 2023/24 ymlaen yn ariannu prosiectau datgarboneiddio ac felly roedd wedi'i gynnwys yn y rhaglen. Fodd bynnag, o gofio na fyddai'r cyllid hwn ar gael tan ail flwyddyn y rhaglen, cynigiwyd darparu £500k o gronfeydd wrth gefn y cyngor yn 2022/23 i roi hwb i fesurau datgarboneiddio ar draws yr ystâd adeiledig.

Byddai £2.7m a ddyrannwyd ar gyfer Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu (TGCh) ar draws y rhaglen yn cael ei gynnal, gan gynnwys cyllid blynyddol o £200k i gefnogi prosiectau trawsnewidiol digidol ar draws gwasanaethau'r cyngor.

Fel rhan o setliad eleni, darparodd Llywodraeth Cymru ffigurau dangosol o ran cyllid cyfalaf cyffredinol hyd at 2024/25. Roedd y cyllid ar gyfer blynyddoedd pedwar a phump y rhaglen yn seiliedig ar lefel dybiedig o gymorth sy'n cyfateb i'r hyn a dderbyniwyd yn 2024/25 wrth symud ymlaen. Nodwyd bod cyllid Llywodraeth Cymru ar gyfer 2022/23 £1.8m yn llai na'r hyn a dderbyniwyd yn

2021/22 a oedd yn annisgwyl. O ystyried y buddsoddiadau sylweddol ym mlynyddoedd 1 a 2 y rhaglen a'r setliad cyfalaf is gan Lywodraeth Cymru, cynigiwyd defnyddio benthycia heb gymorth, tymor byr, i atal yr hyn a fyddai fel arall yn ddiffyg cyllid ar ddechrau'r rhaglen. Byddai hyn yn cael ei ad-dalu ym mlynyddoedd 3, 4 a 5 y rhaglen.

Dywedodd yr Aelod Cabinet fod Atodiad A i'r adroddiad yn manylu ar y rhaglen lawn, a ariannwyd yn llawn am y pum mlynedd.

Nododd y Cabinet mai Atodiad C oedd dogfen Strategaeth Gyfalaf y cyngor, a oedd yn ofynnol gan gôd darbodus ar gyfer cyllid cyfalaf. Mae'r ddogfen hon yn manylu ar y cyd-destun tymor hir o ran y penderfyniadau ar wariant cyfalaf a buddsoddi, ac yn rhoi ystyriaeth briodol i risg a gwobrwyo, a'r effaith ar gyflawni ar ganlyniadau blaenoriaethol.

PENDERFYNWYD YN UNFRYDOL ARGYMELL I'R CYNGOR:-

- 6.1 Bod y Rhaglen Gyfalaf Bum Mlynedd a'i chyllid, fel y'u nodwyd yn Atodiad A yr adroddiad, gyda 2022/23 yn gyllideb bendant a chyllidebau 2023/24 i 2026/27 yn gyllidebau amhendant/dangosol yn cael eu cymeradwyo;**
- 6.2 Bod y rhaglen yn cael ei hadolygu, yn ôl yr arfer, oni lwyddir i gael y cyllid disgwylidig gan gyrrff allanol neu'r Cyngor Sir;**
- 6.3 Bod y Strategaeth Gyfalaf, fel y manylir arni yn Atodiad C, yn cael ei chymeradwyo;**
- 6.4 Bod Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Corfforaethol, mewn ymgynghoriad â'r Prif Weithredwr, yr Arweinydd a'r Aelod Cabinet dros Adnoddau, yn cael awdurdod dirprwyedig i wneud unrhyw addasiadau angenrheidiol o ganlyniad i setliad terfynol Llywodraeth Cymru a oedd i'w gyhoeddi ar 1 Mawrth 2022.**

7. CYLLIDEB Y CYFRIF REFENIW TAI (REFENIW A CYFALAF) A PHENNU RHENTI TAI AR GYFER 2022/23

[SYLWER: Roedd y Cyngorydd H.A.L. Evans wedi datgan buddiant yn yr eitem hon yn gynharach a gadawodd y cyfarfod tra bo ystyriaeth yn cael ei rhoi iddi]

Bu'r Cabinet yn ystyried adroddiad a oedd yn dwyn ynghyd y cynigion diweddaraf ar gyfer Cyllidebau Refeniw a Chyfalaf y Cyfrif Refeniw Tai am 2022/23 i 2024/25. Nodwyd bod yr adroddiad wedi cael ei ystyried a'i gymeradwyo gan y Pwyllgor Craffu – Cymunedau yn ei gyfarfod ar 31 Ionawr 2022, fel rhan o'r broses ymgynghori ynghylch y gyllideb.

Cafodd yr adroddiad ei baratoi gan adlewyrchu'r cynigion diweddaraf a oedd yn rhan o Gynllun Busnes y Cyfrif Refeniw Tai, sef y prif gyfrwng cynllunio ariannol ar gyfer darparu Safon Tai Sir Gaerfyrddin a Mwy (STSG+) ar gyfer y dyfodol. Nodwyd bod y buddsoddiad arfaethedig yn y cynllun busnes presennol wedi cyflawni Safon Tai Sir Gaerfyrddin erbyn 2015 (i'r cartrefi lle'r oedd tenantiaid wedi cytuno i gael y gwaith wedi'i wneud), wedi darparu'r buddsoddiad i gynnal Safon

Tai Sir Gaerfyrddin a Mwy, ac wedi parhau i fuddsoddi yn y Cynllun Cyflawni ar gyfer Adfywio a Datblygu Tai.

Dywedodd yr Aelod Cabinet dros Adnoddau fod buddsoddiad cyfalaf o tua £231m wedi darparu Safon Tai Sir Gaerfyrddin i denantiaid ac, yn fwy diweddar, hyd at ddiwedd y flwyddyn ariannol hon, roedd £83m pellach wedi'i wario ar gynnal Safon Tai Sir Gaerfyrddin a Mwy ar gyfer eiddo a thenantiaid. Dros y 3 blynedd nesaf roedd disgwyl i £64m pellach gael ei wario ar gynnal a gwella'r stoc tai.

Roedd y gyllideb hefyd yn darparu cyllid o tua £56m dros y 3 blynedd nesaf i gynnal y Safon Tai Sir Gaerfyrddin a Mwy a £56m i gefnogi'r Rhaglen Tai Fforddiadwy.

Atgoffwyd y Cabinet, ers 2015, ei fod yn ofynnol i'r Awdurdod fabwysiadu Polisi Cysoni Rhent Tai Cymdeithasol Llywodraeth Cymru, a oedd yn golygu bod y cynnydd arfaethedig mewn rhent yn cael ei ragnodi gan gyfarwyddyd Llywodraeth Cymru, a thrwy hynny, ddarparu dosbarthiad mwy teg o'r rhenti ar gyfer tenantiaid y sector cymdeithasol. Er i'r polisi hwnnw ddod i ben yn 2018/19, a bod polisi interim wedi'i roi ar waith ar gyfer 2019/20, roedd Llywodraeth Cymru wedi datblygu polisi newydd i'w weithredu yn 2020/21 am gyfnod o 5 mlynedd o 2020/21, a oedd yn cynnwys rhai gofynion ychwanegol/diwygiedig, fel y nodwyd yn yr adroddiad. Roedd prif elfennau'r polisi hwnnw'n caniatáu i Awdurdodau Lleol gynyddu cyfanswm y rhent gan y Mynegai Prisiau Defnyddwyr (CPI) +1% ar gyfer pob un o'r pum mlynedd hyd at 2024/25. Roedd hefyd yn caniatáu i lefel y rhent ar gyfer tenantiaid unigol godi o hyd at £2 ychwanegol ar ben CPI+1% ar gyfer cysoni rhenti, ar yr amod na fyddai cyfanswm yr incwm rhent a gasglwyd gan y landlord cymdeithasol yn fwy na CPI+1%.

Dywedwyd wrth y Cabinet fod gosod y rhent o fewn polisi presennol y Llywodraeth, yn cydnabod yr angen i osod y rhent ar lefel fforddiadwy i denantiaid, gan gyflawni'r dyheadau a cheisio sicrhau bod yr ymrwymiad blaenorol i denantiaid trwy weithredu'r polisi cysoni a sefydlu lefel decach o rent i'r holl denantiaid yn anodd iawn ei gyflawni.

Wrth ymateb i'r holl flaenoriaethau a chydbwyso'r cynllun busnes, byddai'r cynnydd o 2.9% ar gyfartaledd mewn rhent yn cynhyrchu rhent cyfartalog o £94.26 i denantiaid.

Fel rhan o'r amlen cynnydd cyffredinol mewn rhent, cynigiwyd bod yr Awdurdod yn parhau â'r cynnydd rhent a osodwyd ar uchafswm o £1 ar gyfer eiddo sy'n is na'r rhent targed.

Bydd hyn yn cynhyrchu cynnydd o £2.66 yr wythnos mewn rhent tai cyfartalog, sy'n is na lefel cynnydd uchaf Llywodraeth Cymru a byddai'n arwain at lefel rhent a fyddai'n un o'r lefelau rhent isaf a bennwyd ar draws yr un ar ddeg o Awdurdodau yng Nghymru sy'n cadw stoc dai.

PENDERFYNWYD YN UNFRYDOL ARGYMELL I'R CYNGOR:

7.1 Bod y rhent tai cyfartalog yn cael ei gynyddu yn unol â Pholisi Rhenti Tai Cymdeithasol Llywodraeth Cymru:-

a) Bod cynnydd o 2.74% yn cael ei wneud i renti eiddo sydd

- ar y targed
- b) Bod eiddo lle mae'r rhent yn is na'r rhenti targed yn cynyddu gan 2.74% yn ogystal â'r cynnydd mwyaf posibl o £1.00
- c) Bod rhenti a oedd yn uwch na'r rhent targed yn cael eu rhewi hyd nes iddynt ddod yn unol â'r targed
- d) Bydd hyn yn arwain at gynnydd o 2.9% neu £2.66 yr wythnos o ran y rhent tai cyfartalog

Gan arwain felly at gynhyrchu Cynllun Busnes cynaliadwy, cynnal STSG+, darparu adnoddau ar gyfer ein Cynllun Cyflawni ar gyfer Adfywio a Datblygu Tai ac fe'i cefnogwyd gan y Tîm Strategol Tai ac Adfywio.

- 7.2 Gweithredu cynnydd mwyaf posibl o £1.00 ar gyfer rhenti sy'n is na'r rhenti targed, hyd nes y cyrhaeddir y rhenti targed;
- 7.3 Cadw rhent garejis yn £9.00 yr wythnos a sylfeini garejis yn £2.25 yr wythnos;
- 7.4 Rhoi'r Polisi ynghylch Taliadau am Wasanaethau ar waith er mwyn sicrhau bod y tenantiaid sy'n cael gwasanaethau penodol yn talu am y gwasanaethau hynny;
- 7.5 Cynyddu'r taliadau am ddefnyddio gwaith trin carthffosiaeth y Cyngor, yn unol â'r cynnydd mewn rhenti;
- 7.6 Cymeradwyo Cyllideb y Cyfrif Refeniw Tai ar gyfer 2022/23 (cyllidebau dangosol yw rhai 2023/24 a 2024/25), fel y nodwyd yn Atodiad A i'r adroddiad;
- 7.7 Cymeradwyo'r Rhaglen Gyfalaf arfaethedig a'r cyllido perthnasol ar gyfer 2022/23, a'r gwariant mynegiannol a bennwyd ar gyfer 2023/24 hyd 2024/25, fel y'u nodwyd yn Atodiad B i'r adroddiad.

8. CYNLLUN BUSNES Y CYFRIF REFENIW TAI 2022-25 RHAGLEN BUDDSODDI MEWN TAI SIR GAERFYRDDIN

[SYLWER: Roedd y Cynghorydd H.A.L. Evans wedi datgan buddiant yn yr eitem hon yn gynharach a gadawodd y cyfarfod tra bo ystyriaeth yn cael ei rhoi iddi]

Bu'r Cabinet yn ystyried Cynllun Busnes 2022-25 y Cyfrif Refeniw Tai Rhaglen Buddsoddiadau Tai Sir Gaerfyrddin, a phrif bwrpas y cynllun oedd:

- Egluro gweledigaeth a manylion y Rhaglen Buddsoddiadau Tai dros y tair blynedd nesaf, gan gynnwys cynlluniau gwella stoc tai, y rhaglen adeiladu tai newydd, cynlluniau i ddod yn awdurdod carbon sero-net, a'r hyn y mae'n ei olygu i'r tenantiaid.
- Cadarnhau bod yr incwm a gafwyd gan denantiaid a'r ffynonellau cyllid eraill yn darparu rhaglen gyfalaf o £120m dros y tair blynedd nesaf i:
  - Gwella a chynnal a chadw'r stoc bresennol
  - Cefnogi'r gwaith o ddarparu dros 2,000 o dai newydd mewn cymunedau
  - Cefnogi Egwyddorion Carbon Sero-net y Cyngor, gan greu cartrefi sy'n defnyddio ynni yn effeithlon, lleihau allyriadau carbon a hyrwyddo cynhesrwydd fforddiadwy i denantiaid
  - Helpu i ysgogi twf ac adferiad economaidd yn dilyn pandemig Covid 19

- Helpu i greu cymunedau cynaliadwy cryf - lleoedd lle mae pobl yn falch o allu eu galw'n gartref iddyn nhw.
- Cadarnhau'r proffil ariannol, yn seiliedig ar y rhagdybiaethau presennol, ar gyfer cyflawni'r rhaglen buddsoddiadau tai a thai cyngor newydd dros y tair blynedd nesaf
- Llunio cynllun busnes ar gyfer y cais blynyddol i Lywodraeth Cymru am grant Lwfans Atgyweiriadau Mawr (MRA) ar gyfer 2022/23, sy'n cyfateb i £6.2m.

Dywedodd yr Aelod Cabinet dros Dai fod yr adroddiad wedi'i rannu i'r pum thema allweddol ganlynol gyda'r nod o symud pethau ymlaen am y tair blynedd nesaf:-

1. Thema 1 – Cefnogi Tenantiaid a Phreswylwyr;
2. Thema 2 – Buddsoddi mewn Cartrefi a'r Cyffiniau;
3. Thema 3 - Darparu rhagor o dai
4. Thema 4 – Datgarboneiddio'r Stoc Dai
5. Thema 5 - Yr Economi Leol, Budd i'r Gymuned a Chaffael

PENDERFYNWYD YN UNFRYDOL ARGYMELL I'R CYNGOR:-

- 8.1 Cadarnhau gweledigaeth y rhaglenni buddsoddi mewn tai dros y tair blynedd nesaf;**
- 8.2 Cyflwyno Cynllun Busnes 2022/23 i Lywodraeth Cymru;**
- 8.3 Nodi'r cyfraniad y mae'r Cynllun yn ei wneud i'r Cynllun Cyflawni ar gyfer Adfywio a Datblygu Tai i gefnogi'r gwaith o ddarparu dros 2,000 o gartrefi.**
- 8.4 Nodi'r egwyddorion sydd wrth wraidd symud tuag at gartrefi carbon sero-net a datblygu Strategaeth Datgarboneiddio a Gwres Fforddiadwy i gefnogi hynny;**
- 8.5 Nodi pwysigrwydd y buddsoddiad sydd wedi'i gynnwys yn y cynllun a'i rôl o ran ysgogi'r economi leol a'i hadfer yn dilyn pandemig Covid-19.**

9. POLISI RHEOLI'R TRYSORLYS A STRATEGAETH 2022-23

Atgoffwyd y Cabinet fod y Cyngor, yn unol â gofynion Côd Ymarfer diwygiedig CIPFA ynghylch Rheoli'r Trysorlys, wedi cytuno i gynnal Polisi Rheoli'r Trysorlys a oedd yn manylu ar bolisiau ac amcanion gweithgareddau'r Awdurdod o ran Rheoli'r Trysorlys, a hefyd i gymeradwyo Strategaeth Rheoli'r Trysorlys yn flynyddol cyn dechrau'r flwyddyn ariannol yr oedd yn ymwneud â hi. Yn ogystal, dan ddarpariaethau Deddf Llywodraeth Leol 2003, roedd yn ofynnol i'r Cyngor gymeradwyo Dangosyddion Rheoli'r Trysorlys ar gyfer y flwyddyn i ddod.

Yn unol â'r gofynion uchod, rhoddodd y Cabinet ystyriaeth i Bolisi a Strategaeth y Cyngor ynghylch Rheoli'r Trysorlys ar gyfer blwyddyn ariannol 2022-23 cyn eu rhoi gerbron y Cyngor yn ffurfiol ar gyfer eu mabwysiadu'n derfynol.

PENDERFYNWYD YN UNFRYDOL ARGYMELL I'R CYNGOR:-

- 9.1 Bod Polisi a Strategaeth Rheoli'r Trysorlys ar gyfer 2022-23 a'r argymhellion a nodwyd ynddynt yn cael eu cymeradwyo.**

9.2 Bod Dangosyddion Rheoli'r Trysorlys, y Dangosyddion Darbodaeth, y Datganiad ynghylch y Ddarpariaeth Isafswm Refeniw, y Strategaeth Fuddsoddi, a'r argymhellion yn cael eu cymeradwyo.

10. POLISI CYFLOGAU ATHRAWON ENGHREIFFTIOL 2021/22

[SYLWER: Roedd y Cynghorwyr L.D. Evans a P. Hughes Griffiths wedi datgan buddiant yn yr eitem hon yn gynharach a gadawodd y ddau y cyfarfod tra bo ystyriaeth yn cael ei rhoi iddi. Roedd Noelwyn Daniel hefyd wedi datgan buddiant yn y mater ac wedi gadael y cyfarfod]

Rhoddodd y Cabinet ystyriaeth i Bolisi Cyflogau Athrawon Enghreifftiol a oedd wedi cael ei ddiweddarau i gynnwys tâl mis Medi 2021 fel y nodir yn Nogfen Cyflog ac Amodau Athrawon Ysgol (Cymru) 2019.

Atgoffwyd y Cabinet ei bod yn ofynnol i'r holl ysgolion fabwysiadu polisi cyflogau a oedd yn nodi ar ba sail yr oedd yn pennu cyflogau Athrawon a'r dyddiad erbyn pryd y byddai'n pennu'r adolygiad blynyddol o gyflogau Athrawon a hefyd sefydlu gweithdrefnau ar gyfer ymdrin ag achwyniadau Athrawon ynghylch eu cyflog. Caiff y ddogfen hon, Cyflog ac Amodau Athrawon Ysgol, ei diweddarau bob blwyddyn, a gallai hyn arwain at ddiwygio'r Polisi Cyflogau Enghreifftiol a gynigir i ysgolion. Mae'r Polisi Cyflogau enghreifftiol diwygiedig wedi cael ei ddiweddarau i gynnwys tâl mis Medi 2021 fel y nodir yn Nogfen Cyflog ac Amodau Athrawon Ysgol (Cymru) 2021; ac i egluro'r sefyllfa o ran y brif raddfa gyflog pum pwynt, a'r berthynas rhwng perfformiad a datblygiad cyflog ar draws pob graddfa gyflog. Roedd y Polisi hefyd yn ystyried effaith yr ŵyl banc ychwanegol i ddathlu Jiwbilf Platinwm y Frenhines yn 2022 ar flwyddyn academiaidd 2021/2022, a oedd yn golygu bod yn rhaid i athrawon fod ar gael i weithio am 194 diwrnod /1258.5 awr yn lle'r 195 diwrnod / 1265 awr arferol o amser cyfeiriedig.

PENDERFYNWYD YN UNFRYDOL gymeradwyo Polisi Cyflogau Athrawon Enghreifftiol 2021/22 cyn iddo gael ei ddosbarthu i'r ysgolion er mwyn i'w Cyrff Llywodraethu ei fabwysiadu'n ffurfiol.

11. UNRHYW FATER ARALL Y GALL Y CADEIRYDD OHERWYDD AMGYLCHIADAU ARBENNIG BENDERFYNU EI YSTYRIED YN FATER BRYD YN UNOL AG ADRAN 100B(4)(B) O DDEDDF LLYWODRAETH LEOL, 1972.

Dywedodd y Cadeirydd nad oedd unrhyw eitemau eraill o fater brys.

CADEIRYDD

DYDDIAD